

De grote bonte specht in de fruitaanplantingen?

De grote bonte specht, *Dendrocopus major*, is 22 tot 24 cm groot. Het is een algemene stand- en zwerfvogel. Bovendien is hij de meest veelzijdige en voorkomende specht onder de inheemse spechten. Kwam hij al op bezoek in jouw fruitaanplantingen?

Kenmerken

De mooie zwart-witte vogel met wat rood aan de onderkant, nabij de staart, heeft een agressief karakter. Ze zijn zeer behendig met de snavel, lange tong en tenen. Hij is relatief luidruchtig en leeft solitair op de broedperiode na. In het voorjaar roffelt het mannetje luid op de bomen (territoriumafbakening). Ondanks dat ze graag in hoge bomen zitten, bezoeken ze geregeld de productieve aanplantingen.

In een gevarieerd bosgebied (naald- en loofhout) is de populatie talrijker dan in een akkerbouwlandschap. De laatste jaren breidt de schuwe grote bonte specht langzaam uit. Het aantal halfdode en dode bomen in het landschap breidt recent eveneens uit door het extreme weer en de beruchte letterzetter (kever) bij vele coniferen. Een koppel bezet een territorium van 6-10 ha tot 40-60 ha afhankelijk van het voedselaanbod.

Osmiacocons in de broedcellen, oorwormen, vogeleieren en jonge vogels staan ook op zijn menu.

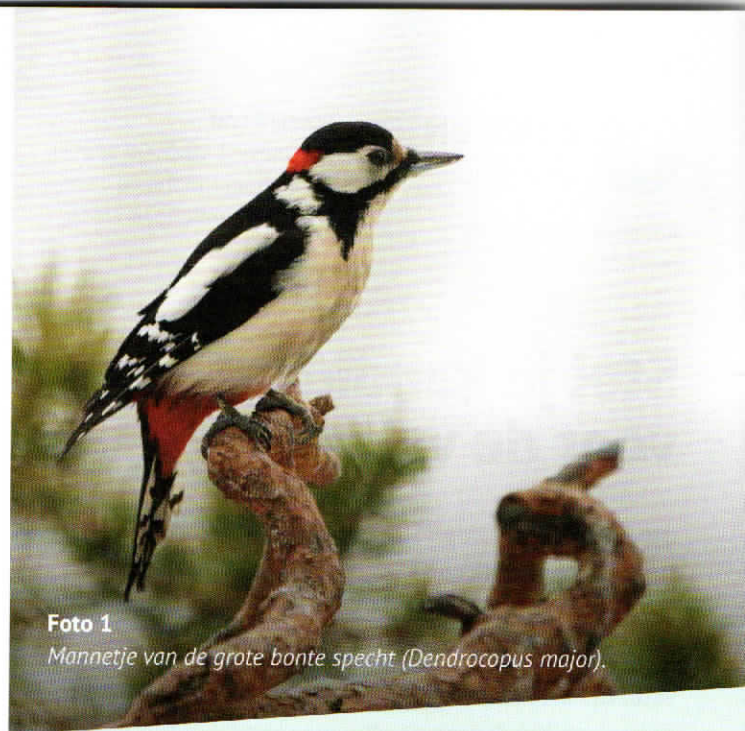

Foto 1
Mannetje van de grote bonte specht (*Dendrocopus major*).

Ruime voedselkeuze

Meestal zoekt hij voedsel op de harttakken van de bomen vanuit een kenmerkende verticale houding. De grote bonte specht drinkt meestal van staand water in de takoksels van oude bomen. Hij speurt veel en ijverig naar hout-, schors-, twijg- en blad insecten. In de zomer voedt hij zich voornamelijk met boombewonende insecten zoals bladluizen en grotere insecten. In de winter eet hij hoofdzakelijk zaden. De invloed van de predatie in de monoculturen is moeilijk in te schatten, maar toch welkom. Vermoedelijk remt hij de populaties van de schadelijke insecten enigszins af. In de USA bleek uit onderzoek dat hij cocons van overwinterende fruitmotten op de stammen in de walnootboomgaarden opat. Bij perelaars, walnoten en loofbomen is er geregeld schade door de rups van de gestippelde houtvlinder (*Zeuzera pyrina*). In de oude windschermen is de grote bonte specht geregeld actief. De veel gebruikte els (*Alnus*) herbergt o.a. geregeld de rupsen van de wilghoutvlinder (*Cossus cossus*).

Uit onderzoek bleek dat de jonge grote bonte spechten vnl. gevoed werden door de rupsen en vliegen. Harm en Rieky Tunter, ervaren hazelnootelers (Breedenhoek, NL), stelden vast dat de uitgevlogen jonge spechten werden gevoerd. De ouderspecht haalde de hazelnoten, in de schaal, uit de halfopen bewaarplaats op het bedrijf. De schaal werd gekliefd door één ouder. Die gaf de kern aan de wachtende jonge spechten.